

Základná škola s materskou školou Jána Smreka Melčice-Lieskové-
Materská škola CHROBÁČIKOVO

Adaptačný proces dieťaťa do prostredia materskej školy

Vstup do MŠ je pre dieťa výrazná zmena v jeho živote. Odlúčenie dieťaťa od matky, rodičov, rodiny a adaptácia na nové prostredie znamená pre dieťa vždy určitú psychickú záťaž. Deti na túto zmenu veľmi citlivo reagujú. Adaptácia dieťaťa, prispôsobovanie sa novým sociálnym podmienkam je zložitý proces tak pre dieťaťa, pre jeho rodiča, ako aj pre učiteľa.

Predadaptačné obdobie – je to čas od zápisu dieťaťa do začiatku dochádzky do materskej školy. V tomto období má dieťaťa možnosť oboznámiť sa so sociálnym prostredím (zamestnancami MŠ, detským kolektívom) aj materiálnym prostredím (okolie a priestory MŠ, hračky). S týmto zámerom ponúka naša MŠ projekt: „*Veselé deti*“, ktorého cieľom je postupná adaptácia na predškolské zariadenie v prítomnosti rodiča (viac info pri zápise do MŠ).

Adaptačné obdobie – začína sa od prvého dňa dochádzky do MŠ. Každé dieťa ju zvláda individuálne. Reakcie detí na nové prostredie sú odlišné. Odporúča sa postupná adaptácia v MŠ. Deti prichádzajú do MŠ v prvých dňoch na kratší čas, postupne sa ich pobyt predlžuje.

Najčastejšie pozorovateľné javy dieťaťa v neznámom prostredí sú:

- plač pri lúčení s rodičom
- plač pri zmenách v činnostiach (obliekanie na pobyt vonku, jedlo, ukladanie sa k odpočinku a pod.)
- plachosť, strach
- spoločenský ostych
- neodpovedanie, nereagovanie na otázky
- bránenie sa aktívnejšiemu kontaktu s dospelými aj deťmi
- schovávanie sa
- strnulé nehybné sedenie
- strkanie prstov do úst, nosa

- klopenie zraku ako reakcia na očný kontakt
- odmietanie jedla
- nezapájanie sa do činnosti
- odmietanie oddychu na lôžku
- agresívne prejavy – kričí, kope, hryzie, hádže sa o zem
- vyhľadávanie kontaktu s dospelou osobou, najčastejšie učiteľkou.

Tieto prejavy majú rôznu intenzitu a čas trvania, sú prirodzenými sprievodnými znakmi správania sa dieťaťa v neznámom prostredí. Postupne sa v procese adaptácie zmierňujú a postupne zanikajú.

Faktory sťažujúce adaptáciu:

- precitlivosť rodiča pri lúčení sa s dieťaťom (stiesnenosť a úzkosť z odlúčenosti od dieťaťa sa prenáša z rodiča na dieťa)
- obavy matiek z odlúčenia
- nedostatočná pozornosť venovaná dieťaťu v rodine
- negatívne skúsenosti dieťaťa (napr. pobyt v nemocnici)
- nerešpektovanie odporúčaní učiteľa
- veľký počet detí v adaptačnom procese
- častá absencia dieťaťa
- ochorenie dieťaťa
- strach dieťaťa z odpočinku
- obavy dieťaťa z jedenia
- nezrelosť dieťaťa odpútať sa od matky, rodiny.

Ako môžu pomôcť rodičia:

- zosúladiť usporiadanie dňa v rodine s jeho usporiadaním v MŠ (napr. dieťa obeduje pri hraní, pozeraní televízie)
- brať ohľad na telesnú záťaž – viachodinový pobyt medzi kričiacimi deťmi nováčika unaví, väčšie aktivity ako napr. návšteva nákupného centra by sme mali odložiť a dopriať dieťaťu čas na odpočinok
- ráno ubezpečiť dieťa, kto ho vyzdvihne z MŠ
- čas lúčenia ráno v šatni zbytočne nepredlžovať
- niekedy pomôže, ak si dieťa prinesie nejakú „drobnosť“, ktorá mu pripomína domov

- byť trpezlivý a dôsledný, nedať sa „zlomiť“ dieťaťom, ak práve dnes nemá chuť ísť do MŠ.

Adaptačné obdobie trvá tri až šesť mesiacov a neznamená len koniec kriku a plaču pri lúčení sa s rodičom.

